

FINAL D'ANY. Un còctel.

Aquestes són unes bones dates per a fer un còctel. Nadal, Fi d'any i Reis. S'atança un intens programa de festes i tenim un butlletí per escriure.

Si ens parem a pensar, potser seria bo fer una mica d'**història**:

Sembla ser que l'**origen de l'agricultura** té lloc als països del Mitjà Orient uns 8000 anys abans de Crist, quan l'home es traslladava d'un lloc a l'altre alimentant-se de la caça. Quan comença a sembrar gramínies salvatges (precursoras dels actuals cereals) és quan s'estableix en un lloc determinat fent-se sedentari.

Tarda mil anys abans no domestica els primers animals, fent-se ramader. Sembla que una mica més tard a la Xina tenen lloc fets semblants, i igualment passa a Mèxic i Perú.

Amb el pas del temps **apareixen els primers entrebancs per a l'agricultor**:

- ◆ **Cansament del sòl**
- ◆ **Males herbes** (comença ja la seva eliminació mitjançant el foc)
- ◆ **Plagues per insectes**. Podem recordar aquí la Vuitena plaga d'Egipte (Llibre de l'Èxode X, 12-15):

“Llavors el Senyor va dir a Moisès: Estén la màcap a Egipte, i que pugin les llagostes. Cobriran tot el país d'Egipte i devoraran tota l'herba dels camps, tot el que es va salvar de la pedregada. Moisès va alçar el seu bastó cap al país d'Egipte i el Senyor va fer que es girés un vent de llevant durant tot el dia i tota la nit. Al matí, el vent de l'est havia portat les llagostes”.

- ◆ **Les malalties**, que són conegudes des de temps molt antics, com es posa de manifest al Llibre dels Reis (segle X a. de

C): *“Quan el país passi gana, peste, quan sigui atacat per les llagostes...”*

Durant molt temps l'home va creure que plagues i malalties eren càstigs de Déu, davant un poble que desobeïa els seus preceptes (Levítico, segle X a. de C):

“Si no m'escolteu la vostra terra no produirà més, i l'arbre no donarà més fruits”

Per tant, no és d'extranyar que les ofrenes i les rogatives foren els **principis de la Farmacopea agrícola** a fi d'evitar la còlera divina o per demanar-li protecció. Així es llegeix als tractats d'Ovidi a l'època d'August que ho posen de manifest.

Primer manual de tractaments (Ramon Bardia i Bardia, 1937)

Teofrast d'Eresus, nascut a l'illa de Lesbos i que va viure entre el 372 i 286 a.C, va ser company d'Aristòtil (ambdòs van ser alumnes de Plató), i se'l pot considerar com

el primer fitopatòleg, escrivint més de 200 tractats, destacant la seva *Historia plantarum* i *De causis plantarum* com un dels millors tractats de l'època. Va fer també grans aportacions a la botànica. La seva influència arriba fins als escrits àrabs i cristians de l'Edat Mitjana i inclús fins al Renaixement.

Al llibre IV diu: *“La figuera és també sensible a la ronya i a les caparretes que se li enganxen. Però, no sobreviuen en totes les situacions, sembla ser com en els animals que les malalties depenen de situacions locals; així en molts llocs com en L'Ainea, les figueres no són atacades per la ronya”*

Inspirats en els ensenyaments de Teofrast apareixen filòsofs llatins que treballen durant el temps que va entre 146 a.C fins 200 anys d.C. Exemples els tenim en CATON, COLOMELA, i PLINI EL VELL entre d'altres.

Després de les aportacions dels grans mestres de l'Agronomia grecs i romans, passen vint segles en els que es fan poques aportacions a la ciència agronòmica.

És a la segona meitat del segle XIX quan lentament es veu un avançament de l'Agronomia i que ens ha de portar fins al moment actual.

En el transcurs dels temps la **Teràpia vegetal** ha passat per diverses etapes que poden resumir-se de la següent manera:

- **Etapa clàssica:** S'utilitzen productes naturals, nicotina, sofre, sulfat de coure, polisulfurs, olis minerals i algun altre, complementant-ho amb “pràctiques agronòmiques”.
- **Etapa dels productes orgànics de síntesi:** Comença l'any 1939, quan es descobreix l'acció insecticida del DDT, sintetitzat per l'austríac Zeidler el 1874 en la facultat de ciències d'Estrasburg. Va morir sense preveure el valor insecticida del DDT. En aquesta etapa apareixen ja els termes bio-

ecologia, lluita biològica, etc, però encara no tenien massa sentit. La moda eren els nefastos calendaris de tractaments a cadència fixa.

➤ **Etapa actual:** Neix davant l'ús i abús de la lluita química.

- **Lluita química sota consell:** Neixen el 1975 les **Estacions d'Avisos agrícoles** a diferents províncies espanyoles. Lleida és pionera en aquest sentit. Representa un gran avançament en relació als calendaris a cadència fixa. Alguns autors de llibres de fruticultura (Guía pràctica del peral y el manzano, Porta, Badía, Mitjana, 1969) i els assessors ja recomanen tenir en compte les dades de tractaments donades per les Estacions d'Avisos, considerant que són la millor referència en aquells moments.
- **Lluita dirigida:** En la que es tenen en compte un seguit de característiques:
 - Intervenció segons el nivell de tolerància
 - Actuació a nivell microclimàtic
 - Utilització i protecció de la fauna útil

➤ **Etapa actual i de futur:**

- **Lluita integrada:** Prenem la definició adoptada en el Symposium de la FAO del 1968 a Roma:
“Sistema de control de plagues, que, tenint en compte el seu hàbitat i la dinàmica de poblacions de les espècies considerades, utilitza totes les seves tècniques i maneres de fer apropiades, comptabilitzant al màxim la seva interacció, amb l'objectiu de mantenir les plagues a nivells que no ocasionin danys econòmics.
- **Producció integrada:** Estem al moment actual. Un camí que recorreran els millor preparats i els que tinguin voluntat de fer-ho. Encara no és història.

Agro Mòdel desitja caminar al seu costat, perquè el camí a recórrer per arribar a la fita proposada és apassionant. Nosaltres els acompanyarem en el camí. Estem al seu costat per **aconseguir produccions rentables per al productor i sanes per al consumidor, amb un exquisit respecte al medi ambient i, per damunt de tot, a les generacions futures.**

Bon Nadal.